

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 1959, sp. zn. Cz 130/59

Číslo: 55/1959

Právní věta:

Výhody plynoucí z hornického pojištění lze přiznat plně jen těm reemigrantům, kteří se u nás opět zapojili do práce v hornictví a zaslouží se tak o budování našeho státu. Proto dobu jejich pojištění získanou v cizině je třeba zhodnotit v rozsahu stanoveném zákonem č. 17/1947 Sb. (ve znění zákona č. 29/1950 Sb.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.05.1959

Spisová značka: Cz 130/59

Číslo rozhodnutí: 55

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Důchod starobní

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Karlových Varech vyhověl oprávněmu prostředku navrhovatele do rozhodnutí SÚSZ a vyslovil, že odpůrce je povinen přiznat navrhovateli starobní důchod jako zaměstnanci I. pracovní kategorie.

Krajský soud v Karlových Varech rozsudek soudu první stolice potvrdil. V odůvodnění svého rozhodnutí uvádí krajský soud, že závěr soudu první stolice, že navrhovatel splňuje podmínku zaměstnance I. pracovní kategorie podle § 5 odst. 3 zák. o soc. zabezpečení, i když potřebnou dobu 20 let zaměstnání pod zemí v dolech získal v cizině. Krajský soud nesdílí názor zastávaný odpůrcem, že dobu zaměstnání v hornictví pod zemí získanou v cizozemsku lze uznat za zaměstnání I. pracovní kategorie jen za podmínek § 3 odst. 7 zák. č. 17/1947 Sb. ve znění zákona č. 29/1950 Sb. Při výkladu zastávaném odpůrcem byli by zaměstnanci II. pracovní kategorie mimo hornictví posuzováni výhodněji než horníctví zaměstnanci I. pracovní kategorie. Kdyby nový zákon o sociálním zabezpečení chtěl takovou výjimku ze zásady § 5 odst. 3 ponechat v platnosti, učinil by tak zajisté výslovným ustanovením.

Nejvyšší soud vyslovil ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozhodnutím krajského soudu byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Před účinností zákona o sociálním zabezpečení nebylo pochybností o tom, že dobu získanou v cizozemském pojištění je třeba vždy zhodnotit v rozsahu stanoveném zákonem č. 17/1947 Sb. ve znění zákona č. 29/1950 Sb. Osobě, která nepracovala jako horník po dobu v zákoně uvedenou a požadováním způsobem v Československé republice nebylo možno přiznat zvyšovací částky podle § 140 zák. o nár. poj. Stačí v této souvislosti odkázat na důvodovou zprávu k uvedeným zákonům, jež zdůraznila, že je účelným, aby výhody plynoucí z hornického pojištění byly přiznány plně jen těm reemigrantům, kteří se u nás opět zapojili do práce v hornictví a zaslouží se tak o budování našeho státu. Proto požadavek 4letého pojištění na podkladě práce v hornictví v tuzemsku je podmínkou, která musí být vždy splněna, má-li se pojištěnci dostat důchod hornický započtením doby zaměstnání v cizině a měl-li být jeho důchodový nárok posuzován podle podmínek hornické invalidity.

Na tomto zásadním pojetí věci se vydáním zákona č. 55/1956 Sb. nic nezměnilo. Zákon č. 17/1947 Sb. ve znění zákona č. 29/1950 Sb. ustanovením § 91 zák. č. 55/1956 Sb. výslovně zrušen nebyl. Nelze jej považovat za zrušený ani se zřetelem na § 91 odst. 1 zák. č. 55/1956 Sb., neboť zákonem č. 55/1956 Sb. otázka, o níž jde, není upravena. Nutno proto mít za to, že ustanovení zákona č. 17/1947 Sb. ve znění zákona č. 29/1950 Sb. platí jako speciální zákon i po 1. lednu 1957, kdy vstoupil v účinnost zákon o sociálním zabezpečení.

Stanoví-li uvedený zákon v § 3 odst. 7 podmínky, jichž splnění je nutno pro dosažení určitých výhod podle zákona, pak nutno tohoto ustanovení použít se zřetelem na smysl a účel uvedeného předpisu v aplikovaném znění také pro obor působnosti zákona o sociálním zabezpečení s tím, že zaměstnanec, který pracoval v cizině v dolech pod zemí, bude posuzován podle obecně platných zásad zákona o sociálním zabezpečení, jestliže nepracoval v Československé republice v dolech aspoň 4 roky, z toho nejméně 1 rok po květnu 1945. Příčilo by se smyslu zákona č. 17/1947 Sb., aby velmi značné výhody, které poskytl tento zákon v otázce uznání nároků získaných v cizozemském pojištění, byly ještě dále rozšiřovány.

Pokud krajský soud poukazuje na to, že takový zaměstnanec, který nesplňuje zmíněnou podmínku, by byl v nevýhodě proti zaměstnanci druhé pracovní kategorie, lze poukázat na to, že i přes nedostatek výslovného ustanovení lze vzhledem k celé souvislosti a smyslu uvedených předpisů dospět k takovému výkladu, že takový zaměstnanec by měl být posuzován jako horník pracující na povrchu (a to i v případě, že by pracoval pod zemí) a prokázaná doba takového zaměstnání by měla být zhodnocena jako doba zaměstnání II. pracovní kategorie vzhledem k ustanovení odst. B vyhl. č. 251/1956 Ú. l.

Pokud krajský soud dospěl k opačnému závěru, porušil svým rozhodnutím zákon v ustanovení § 3 odst. 7 zák. č. 17/1947 Sb. ve znění zákona č. 29/1950 Sb., v § 91 odst. 1 zák. č. 55/1956 Sb. a v § 5 odst. 1 písm. a) zák. č. 55/1956 Sb.